

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Tid:	Torsdagen den 7 november 2024 kl. 09:00-11:00	
Plats:	Esplanaden, Stadshuset	
Beslutande:	Charlotta Westerlund (S), ordförande Solveig Granberg (C), vice ordförande Ari Leinonen (S) Mehrana Bassami (S) § 37-41, 43-44 Joline Göttfert (M) ersätter Alireza Mosahafi (M) Linda Lotare (V), §§ 37-40, 42-44 Jan Lundberg (S) ersätter Linda Lotare (V) § 41 Jan Lundberg (S) ersätter Behrana Bassami (S) § 42 Maria Lindvall (-)(L)	
Övriga deltagare:	Se sidan två	
Utses att justera:	Solveig Granberg	
Sekreterare:	<u>digital signatur</u>	§§ 37-44 Sofia Gustafsson
Ordförande:	<u>digital signatur</u> Charlotta Westerlund	
Justerare:	<u>digital signatur</u> Solveig Granberg	

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ:	Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott
Sammanträdesdatum:	2024-11-07
Anslaget har satts upp:	2024-11-14
Anslaget tas ner:	2024-12-06
Förvaringsplats:	Kommunkansli
Underskrift:	Sofia Gustafsson (digital signatur)

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Jan Lundberg (S), §§ 37-40, 43-44

Josefin Gunnarsson (M)

Tjänstepersoner

Annika Dalén, utvecklingsstrateg

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Sofia Gustafsson, nämndsekreterare

Dan Gideonsson, ledningskoordinator, § 40

Adam Magnusson, praktikant SLK, § 40

Isabell Eriksson, praktikant Vänsterpartiet

§ 37

Diarienum: KS-2024/00771

Tid för justering

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

Att protokollet justeras digitalt senast torsdag den 14 november 2024.

§ 38

Diarienum: KS-2024/00219

Uppföljning av aktivitetsplan och budget T2 2024

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Uppföljning av jämställdhetsutskottets aktivitetsplan och budget för perioden maj-augusti 2024 har sammanställts. Uppföljningen redovisas till utskottet och omfattar både aktiviteter genomförda av utskottet samt av förvaltningen.

Några aktiviteter som nämns är delaktighet i strategiska processer, stöd till äldreomsorgen och Dragonskolan, workshops och studiebesök inom ramen för att synliggöra Umeå kommuns jämställdhetsarbete både internt och externt. Utskottet har yttrat sig över motioner och redovisat sitt arbete till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Aktivitetsplan 2024 återsrapportering T2

Budget 2024 återsrapportering T2

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

§ 39

Diariernr: KS-2014/00854

Process för uppdatering av strategi för jämställdhetsarbete, november 2024

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Linda Gustafsson och Annika Dalén presenterar processen framåt för uppdateringen av strategi för jämställdhetsarbete.

Tidsplanen anger att utskottet beslutar om utskick av remiss till nämnder och kommunala bolag vid sammanträdet i februari 2025 och att förslag på uppdaterad strategi presenteras för utskottet vid sammanträdet i maj 2025. Målsättningen är att strategin sedan kan fastställas av kommunfullmäktige vid sammanträdet i augusti 2025.

Beslutsunderlag

Jämställdhetsstrategi process nov 2024

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg
Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Beslutet ska skickas till

Ledningskoordinator

§ 40

Diarienum: KS-2024/00955

Information om kommunens rådgivande organ

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Ledningskoordinator Dan Gideonsson ger en övergripande information om kommunens rådgivande organ, dess syfte, beslutanderätt och mandat.

Begreppet rådgivande organ används för organ som återkommande samlar företrädare för ideella, privata och offentliga organisationer, myndigheter och grupper för att föra dialog och ha informationsutbyte samt initiera/möjliggöra samverkan och samarbete i frågor/ärenden inom ett angivet ämne eller område

De rådgivande organ som finns är; funktionshinderrådet, interreligiösa rådet, landsbygdsutvecklingsrådet, pensionärsrådet och Umebrå, brotts- och drogförebyggande råd.

Utskottet informeras även om riktlinjen som kommunfullmäktige antagit om rådgivande organ. Syftet med riktlinjen är att säkerställa likvärdig hantering.

§ 41

Diariernr: KS-2023/00917

Medfinansiering av projekt från Kvinno- och tjejjouren

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att medfinansiera kvinno- och tjejjourens projektansökan med 100 000 kronor enligt nedan.

Jäv

Linda Lotare (V) deltar pga jäv inte i handläggning och beslut.

Ärendebeskrivning

Kvinno- och tjejjouren i Umeå har inkommit med en projektansökan till Länsstyrelsen med fokus på kvinnor och tjejer som har eller haft en relation med en man/kille som befinner sig i gängkriminalitet. Projektet är en fortsättning på den förstudie som har bedrivits under 2024 och finansierats gemensamt av JUSK och Länsstyrelsen.

I det samverkansforum för berörda aktörer (polis, skola, näringsliv, socialtjänst, hälso- och sjukvård och civilsamhället), som upprättats inom ramen för förstudien har man identifierat att även om kunskapen finns i flera verksamheter är det fortsatt utmanande för särskilt myndigheter att erbjuda stöd och skydd till våldsutsatta kvinnor och tjejer i gängkriminell miljö.

Målet med projektet är att anpassa och implementera ett metodstöd samt att utveckla och stärka samverkansforumet "Under radarn". Uppsökande arbete kommer att ske under större evenemang som Rally-VM och Brännbollsyran och under hösten 2025 planeras en spridningskonferens.

Den totala budgeten för projektet är 447 100 kronor enligt ansökan som inkommit till Länsstyrelsen. Medlen för medfinansieringen från JUSK föreslås tas från jämställdhetsutskottets budget 2024, budgetpost "Ansöka om minst ett externt finansierat projekt där jämställdhet är en bärande del" (kvarstående budget 150 000 kronor).

Jämställdhetsutskottet bedömer att det föreslagna projektet ligger i linje med såväl Umeå kommuns prioriteringar för jämställdhetsarbetet som den av kommunfullmäktige beslutade förstärkta satsningen på Umeå växer tryggt och säkert.

Beslutsunderlag

Projektansökan från kvinno- och tjejjouren

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Mehrana Bassami (S) och Maria Lindvall (-) (L): bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Inga motförslag finns. Utskottet beslutar därmed i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

sara.moberg@lansstyrelsen.se

§ 42

Diarienumr: KS-2024/00267

Yttrande på motion 7/2024: Utveckla och utöka Fritidsbankens verksamhet i Umeå; Lennart Arvidsson (V)**Beslut**

Jämställdhetsutskottet föreslår kommunfullmäktige

Att bifalla motionens första att – sats

Att avslå motionens andra att- sats

Ärendebeskrivning

Lennart Arvidsson (V) motionerar i motion 7/2023 om att utveckla och utöka Fritidsbankens verksamhet i Umeå. Fritidsbankens verksamhet möjliggör för allmänheten att låna utrustning ex. skidor, skridskor, flytvästar, tält etc. för att möjliggöra en aktiv fritid för fler och för att öka cirkulariteten vad gäller idrotts – och fritidsutrustning. Att låna utrustning på Fritidsbanken är avgiftsfritt och i dagsläget finns en fast lokal på Ålidhem. Motionären lyfter att fritidsbankens verksamhet är viktigt för ett jämlikt fritids- och idrottsliv, då det möjliggör och underlättar olika aktiviteter för familjer som av ekonomiska skäl inte har möjlighet att köpa egen utrustning. Fritidsbanken öppnade 2018 och i dagsläget finns ett Idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan Västerbottens idrottsförbund och Umeå kommun. Motionären föreslår att ytterligare en Fritidsbank bör etableras i Umeå och att Ersboda bör vara huvudalternativ.

Vänsterpartiet yrkar:

Att Umeå kommun utreder och skapar förutsättningar för att utöka Fritidsbankens verksamhet genom att starta en fritidsbank på Ersboda.

Att processen med att etablera Fritidsbanken på Ersboda inleds senast två år efter det att motionen antagits av Umeå kommunfullmäktige.

Fritidsnämnden anger i sitt svar att Fritidsbanken är en ideell organisation som drivs av RF- SISU Västerbotten och dess sociala företag Idrottsservice Västerbotten. Grundpelarna i Fritidsbankens verksamhet är att alla får låna, att allt är gratis och att återanvända utrustning. I princip all utrustning är skänkt till fritidsbanken. Lokalen finns på Ålidhem men samverkan sker med skolor och föreningsliv.

Fritidsnämnden lyfter vidare det IOP som nu finns och att syftet med partnerskapet är att utveckla ett långsiktigt samarbete och skapa en hållbar finansiering för Fritidsbanken över tid.

Fritidsnämnden har efter inkommen motion gjort en mindre utredning som visar att Fritidsbanken ser positivt på en ny etablering, att den nuvarande lokalen är trångbodd och att de idag inte kan tillvarata all utrustning som lämnas in. Statistiken visar att 3% av låntagare var från Ersboda och 47% från Ålidhem (2023)

Fritidsnämnden har uppskattat kostnaden för etablering och drift av ytterligare en butik för Fritidsbanken till 2,9 mnrk i årlig budget samt 0,8 mnrk i uppstartskostnad. IOP:et har en årlig budget på 1,5 mnrk, främst för personalkostnader. Finansiering sker genom 1mnrk från KS och 0,5 mnrk från Fritidsnämnden. Fritidsnämnden anser vidare att om ett beslut tas om att starta ytterligare en fritidsbank bör den ingå i det redan befintliga IOP:et med en utökning av budget.

Fritidsnämnden beslutade om bifall till motionens första att – sats och avslag på motionens andra att-sats med hänvisning till att ett beslut om etablering inte kan tas förrän utredning är gjord.

Jämställdhetsutskottets yttrande:

Fritidsbanken bedriver en viktig verksamhet i att skapa förutsättningar för att utjämna ojämlikheter i vilka som ges möjlighet att delta i idrotts- och fritidsaktiviteter. Oavsett om det handlar om möjligheter att delta i idrottsaktiviteter under en längre sammanhållen tid eller kortare lån till ex.

friluftsdagar eller enskilda idrottslektioner på skola så är verksamheten viktig för att skapa möjligheter för fler att delta. RISE research institute skrev 2020 en rapport om Fritidsbanker i Sverige. Den visade att ungefär 40% av de som lånat utrustning på Fritidsbanken gjort det för aktivitet med familjen, ca 15% respektive 20% lånade utrustning för skolaktivitet och aktivitet med kompisar. Utvärderingen visar också att det är lätt att få in utrustning till fritidsbanken och att den största andelen av utrustningen anses vara i "Bra begagnat skick". Centrum för idrottsforskning har utvärderat fritidsbankernas verksamhet, rapporten visar att den geografiska platsen är avgörande för vilka som lånar samt att lånen främst leder till spontanidrott. Rapporten visar att om en Fritidsbank placeras i ett socialekonomiskt område där man har det gott ställt så kommer utlåningen till barn och unga från områden med större ekonomiska utmaningar bli mindre. Samtidigt är en del av Fritidsbankens framgång att det är accepterat av den stora massan att låna saker från Fritidsbanken vilket minskar stigmatiseringen och en potentiell känsla av att Fritidsbanken är till för de som inte har råd att köpa egna saker.

Rapporten visar även att en större andel av de som lånar till organiserad idrott bor i områden med socio-ekonomiska utmaningar. Rapporten indikerar att Fritidsbanken kan ha en mer betydelsefull roll för gruppen barn och unga i socioekonomiskt svaga områden som vill delta i organiserad idrott. Att delta i föreningslivet kan utgöra ett sätt att bygga överbyggande socialt kapital i olika områden och mellan grupper. UNGA – enkäten som genomförs av Umeå kommun visar att det finns ett samband mellan att uppfatta familjens ekonomi som "sämre än andras" och lägre föreningsaktivitet. Vi vet också att flickor i lägre utsträckning än pojkar är aktiva i en idrottsförening

Jämställdhetsutskottet anser, som Fritidsnämnden, att den första satsen i motionen bör beviljas och den andra avslås med hänvisning till att en grundligare utredning bör göras och finansiering säkras för att genomföra satsningen. I arbetet framåt bör könsuppdelad statistik användas för att synliggöra eventuella skillnader i utlåning och om behov av särskilda insatser finns för att möjliggöra och uppmuntra fler grupper att låna och testa utrustning. Detta kan med fördel ske i samverkan med föreningslivet. I det fortsatta arbetet bör även frågor om eventuell

stigmatisering redogörs för och om det kan finnas andra lösningar och placeringar som är mer ändamålsenliga än Ersboda.

Beslutsunderlag

Motion 7/2024

Fritidsnämndens yttrande 2024-08-28

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Beslutet ska skickas till

kommunfullmäktige

§ 43

Diariernr: KS-2023/00933

Yttrande på motion 21/2023: Genomför en extern granskning av studieförbunden

Beslut

Jämställdhetsutskottet föreslår kommunfullmäktige
Att avslå motionen

Reservation

Joline Göttfert (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Moderaterna föreslår i motion 21/2023 kommunfullmäktige att uppdra till kulturnämnden att initiera en extern granskning av samtliga studieförbund för den verksamhet som studieförbunden har sökt stöd för och betalats ut medel till de senaste åren.

Motionären lyfter granskningar som tidigare visat brister i kontroll och uppföljning av bidrag till studieförbund och att det är viktigt att säkerställa att skattemedel inte går till fusk, eller i värsta fall extremister som motarbetar vårt demokratiska system.

Kulturnämnden har yttrat sig och föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Jämställdhetsutskottets yttrande

Kulturnämnden har i sitt yttrande detaljerat redogjort för hur systemet för internkontroller och efterkontroller för studieförbunden fungerar och hur detta de senaste åren har utvecklats på begäran av Folkbildningsrådet och regeringen. Jämställdhetsutskottet instämmer i kulturnämndens bedömning av att nuvarande kontrollsystem, med de skärpningar som gjorts, är tillräckligt och att ytterligare extern granskning inte är nödvändig.

Vidare vill jämställdhetsutskottet lyfta vikten av studieförbunden som en central aktör för att stärka den sociala hållbarheten. Ett starkt och självständigt föreningsliv ligger i Umeå i linje med de prioriteringar som finns i Umeå kommuns strategiska plan 2016–2028. Folkbildningen lyfts också särskilt i kommunens kulturpolitiska program där det konstateras att *”Ett omfattande, fritt och aktivt konst-och kulturliv, en bred folkbildning och en rik amatörkultur ökar människors engagemang, kunskap och möjligheter att komma till tals.”*. Utgångspunkten för studieförbundens arbete med demokrati är att individen genom bildning ökar sitt intresse och sin förmåga att delta i samhällsbygget. Bildningsresan blir i sig en demokratisk aktivitet, och genom bildade medborgare stärks demokratin.

Studieförbund är varken myndigheter eller andra offentliga verksamheter och att öka den administrativa bördan på dem bör göras med försiktighet då det riskerar att också underminera viljan till ideellt engagemang och förutsättningar för folkbildning.

Beslutsunderlag

Motion 21/2023

Kulturnämndens yttrande, 2024-05-23

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Joline Göttfert (M): bifall till motionen.

Beslutsgång som godkänns

Ordförande ställer tjänsteskrivelsens förslag (avslag på motionen) mot bifall till motionen. Utskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

kommunfullmäktige

§ 44

Diariernr: KS-2024/00954

Informationer 2024-11-07**Beslut**

Jämställdhetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Annika Dalén och Linda Gustafsson informerar om aktuella händelser inom jämställdhetsområdet och presenterar aktuellt kalendarium;

- 18-24/11: En vecka fri från våld
- 3/12: Sambandet mellan gängkriminalitet och pojkar som upplevt eller utsatts för våld i nära relation under sin uppväxt (webbinarium på engelska, Brottsoffermyndigheten)
- 3/12: Förekomsten av hot och hat mot förtroendevalda – en fråga om jämställdhet (webbinarium, SKR)

Utskottet uppmärksammas även på att den brittiska nyhetstidningen The Guardian gjort ett reportage om Umeås jämställdhetsarbete samt att en delegation från Italien kommer genomföra ett studiebesök.

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: <https://validate.signport.se/>

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.